წელიწადი 1-ლი. № 14

რედაქციის მისამართი პუშკინის ქუჩა სახლი გოკიელოვისა „ძმების“ სტამბაში. ქ. ქუთაისი

ხუთშაბათი 13 ივლისი 1917

რედაქტორი: კატო მიქელაძე

გამომცემელი ქალთა კლუბი

გაზეთის ფასი: განცხადების ფასი:
1 წლით . . 6 მ. პირველ გვ. მსტრიქ. 25 კ.
6 თვით. 3 მ. 50 კ. უკანასკნელ გვერ. 15 კ.
1 ნახ. თვ. 1 მ. 80 კ. სამგლოვიარო განცხადება . 5 მ.
1 თვით . . 80 კ.

ხმა ქართველი ქალისა

ფასი 10 კ. | ყოველკვირეული საპოლიტიკო სამეცნიერო და სალიტერატურო გაზეთი | ფასი 10 კ.

ქალებო, დაიცავით საარჩევნო უფლება!

საერთო ინტერესი, თუ სქესური ეგოიზმი ეწინააღმდეგება ქალთა ორგანიზაციებს?.

ადამიანისა და მოქალაქის უფლების გამოცხადებამდე არსებობდა მხოლოდ პრივილეგია. მე 18 საუკუნეში ფრანგ ფილოსოფოსთა გავლენით აღიძრა აზრი, რომ გაერკვიათ და განემტკიცებინათ, ის უფლება, რომელიც ბუნებიდან ეკუთვნის თითეულს ადამიანს, მისთვის, რომ ის ადამიანია. ფრანგ ფილოსოფსნი მთელი საუკუნის წინათ უძღოდენ რევოლიუციას და დაუღალავათ ებრძოდენ უსამართლოებასა და თავისუფლების შეზღუდვას. მათზე შეიძლება ითქვას ის, რაც ვოლტერმა სთქვა მონტესკიეზე: „ადამიანებმა დაკარგეს დოკუმენტი თავიანთი უფლებისა და თქვენ მონახეთ ის“ო. მხოლოდ ამ მონახულს დოკუმენტებში არც მის აღმომჩენს და არც მის გამომყენებელთ არ აგონდებოდათ ერთი უბრალო ჭეშმარიტება—ის, რომ დედაკაცებიც ადამიანთა ჯიშს ეკუთნოდენ და ეს დოკუმენტები მათი უფლების დამამტკიცებელიც იყო. 1789 წ. ფრანგების მიერ შემუშავებული დეკლარაცია არც პირველი და არც ერთად ერთია, მაგრამ ის არის ყველაზე მეტად სრული და ნათელი წინანდელს დეკლარაციებზე, მით რომ შემუშავებულია მთელი კაცობრიობისათვის განურჩევლად ფერისა, ტომისა და სარწმუნოებისა. მაგრამ მიუხედავათ მისი სისრულისა ის არ არის განურჩევლად სქესთა. რითი აიხსნება ეს აშკარა უსამართლოება დაშვებული კაცთმოყვარე ფილოსოფოსებისა და თავგანწირულ თავისუფლებისათვის მებრძოლთა მიერ, იმ უყურადღებობით, რომელიც მათ გამოიჩინეს დედრობითი სქესის მიმართ? არის ამ უყურადღებობაში რაღაც ტრადიციული, სპეციალური, სქესური ინტერესი, რომელიც მათ ხელს უშლიდა საკაცობრიო საკითხის სამართლიანათ გადაჭრისათვის; თუ იგივე კაცობრიობის ინტერესი აიძულებდათ მათ დედრობითი სქესის პიროვნულ მონობაში დატოვებას?

თუ რომ კაცობრიობას შეადგენენ დედაკაცები და მამაკაცები ერთად და არა მარტო ერთი რომელიმე სქესი, იმ შემთხვევაში, ცუდია ის ხუროთმოძღვარი, რომელიც შენობის ერთს ნახევარს ნესტიან ადგილს ანიჭებს და მეორე ნახევარს კი მშრალსა და მზიანს. როგორც ასეთი შენობა არ იქნება საღი ბინა, ისე არც ის საზოგადოება ერისა და კაცობრიობისათვის, რომელიც ერთს სქესს გონებრივ და სულიერ სიდუხჭირეში აგდებს და მეორეს კი წინსვლისა და განვითარების გზაზე აყენებს. ასეთი მავნებელი შედეგის გასათვალისწინებლად სრულიად საჭირო არ არის ფილოსოფიური ცოდნა და ნიჭი; და ასეთს სიბეცეს ჩვენ მათ ვერ დავსწამებთ. აქ უთუოთ სხვა მიზეზია, და ეს მიზეზი იყო მათი სქესური ეგოიზმი, რომელმაც დაიმორჩილა მათში ინტერესი ერისა და კაცობრიობისა. ამ ეგოიზმის დაუძლეველობით ძველი ევროპა დღეს სასტიკ სასჯელს იხდის. ასე ძნელი იყო და არის დღესაც განებივრებული ეგოიზმის აღმოფხვრა. ის თხოულობს შეუპოვარს მოწინააღმდეგეს, რომელიც იმ დროს არ არსებობდა, რადგან კლასობრივი ნიადაგი ექნება მას, თუ სქესობრივი თავის ნებით თავს არას ოდეს არ მოიკლავს. ამისათვის საჭიროა უაღრესი ზნეობა და უსპეტაკესი აზროვნება, რომ ამა თუ იმ ბატონმა დაინახოს უზნეობა და უსამართლობა თავისი პრივილეგიისა და უარჰყოს იგი. რომელს უფრო მეტი მოსარჩლენი ჰყავს დაჩაგრულს კლასს გაბატონებულ კლასში, თუ დაჩაგრულს სქესს გაბატონებულს სქესში, ეს იმ პარტიულმა ქალებმა დაითვალოს, რომლებიც მამაკაცებიდან მოელიან სრულს მოქალაქობრივ უფლების მიღებას. ჩვენთვის ურწმუნო თომას შთამომავალ ქალებისათვის კი აშკარაა არსებობა სქესური ეგოიზმისა, იმ ისტორიულად თავ-აშვებული ცხოვრებისა გამო, რომელსაც ეწეოდენ და ეწევიან მამაკაცები; და რომლის გამო მათი უმრავლესობა ვერ ურიგდება დედაკაცების მათთან პიროვნულს გათანასწორებას. ასეთი ეგოიზმი მოითხოვს ბრძოლას და ჩვენც მისთვის მოუწოდებთ ჩვენს დაჩაგრულს დებს თავიანთი ადამიანური უფლების აღსადგენათ ორგანიზაციული ბრძოლისათვის. არმია იმ მამაკაცებისა, რომელიც დღეს ქალებს გულწრფელად გვესარჩლება ერთობ სუსტია ლეგიონი ქალთა უფლების მტრებთან საბრძოლად, თუ რომ დედრობითი სქესი თავის მოქალაქური უფლების განსამტკიცებლათ თვითვე არ იზრუნებს. მით უმეტეს მაშინ, რომ დღევანდელი რევოლიუციის ქარტეხილში რაც უნდა შეჯახება არ ასტეხონ უკიდურესმა მემარცხნეებმა ხალხი მაინც ბურჟუაზიული მმართველობის ქვეშ დარჩება. ბურჟუაზიული მთავრობის კეთილს განწყობილებას ქალთა სწორუფლებიანობისადმი კი ჩვენ ერთობ კარგათ ვიცნობთ, რომ მას ჩვენი ადამიანური უფლების ბედი მივანდოთ. ასეთს შედეგს დღევანდელი რევოლიუციისას და ასეთს განწყობილებას ბურჟუაზიული მთავრობისას ქალთა სწორუფლებიანობისადმი ქართველი „მენშევიკები“ ძრიელ ნათლათ ითვალისწინებენ. მიუხედავათ ამისა საერთო ქალთა კავშირების მოწყობას ისენი ყოველ ნაირად ხელს უშლიან და უცქერიან მათ სრულიათ წინააღმდეგ თავიანთ რუს ამხანაგებისა.

არსებობს ცალ-ცალკე კავშირები: გლეხებისა, ქალაქის მუშებისა, ჯარის კაცებისა და სხვა ხელოსნებისა, ამის საწინააღმდეგო მათ არაფერი აქვთ, მხოლოდ ქალთა კავშირები მოწყობილი პარტიების გარეთ მათ თვალში ეკლათა ხვდებათ და ასეთს საერთო ქალთა კავშირებს საერთო მოძრაობიდან გამოყოფათ სთვლიან, რომლითაც დემოკრატიული ნაწილი ჩვენი დებისა ერთი მეორეს დაშოროს. ამ ფაქტს ჩვენ აღვნიშნავთ არ მისთვის, რომ გვაფრთხობდეს მათი ასეთი განწყობილება ქალთა კავშირებისადმი. სრულიადაც არა, რადგან დღითი დღე ჩვენი პარტიული დები ფხიზლდებიან და ის ნაწილი რომელიც დღეს „ქალთა საერთო პოლიტიკურ კლუბს“ განზე უდგას ხვალ ზეგ შეიძლება მისი ავანგარდი გახდეს. ამ ფაქტს ჩვენ აღვნიშნავთ მისთვის, რომ გაიგონ და იცოდენ მომავალმა ქართველმა ქალებმა თუ როგორ უცქეროდენ ქართველი „მენშევიკები“ ქალთა კავშირებს დიდი რევოლიუციის დროს. განა „მენშევიკებმა“ არ იციან, რომ ქალთა ორგანიზაციულად შეერთება საერთო ინტერესის ღალატს, რომ არ მოასწავებს? განა არ ხედავენ, რომ ქალები იბრძვიან არა მარტო თავისი უფლებისათვის, არამედ ორთავე სქესის მოქალაქობრივ სწორუფლიანობისათვის. მაშ რათ სწამებენ ქალთა ორგანიზაციებს ასეთს ცილს? მისთვის მხოლოდ, რომ ხელი შეუშალონ ქალთა თვით მოქმედებას, ქალთა დამოუკიდებელი ნაბიჯის გადადგმას! ვინ ღალატობს საერთო ინტერსებს, ის ვინაც თავიანთი სქესის პრივილეგიის შენარჩუნებას ხელს უწყობს, თუ ის, ვინაც ორთავე სქესის მოქალაქობრივი სწორუფლიანობის განმტკიცებას მოითხოვს? ჭეშმარიტად ადამიანი მთლად გაყეყეჩებული უნდა იყოს სქესური ეგოიზმით, ან მთლად სულით დამონებული მისგან, რომ ეს კითხვები არ მოუვიდეს თავში და ვერ გაარკვიოს. ვუსურვებ ქართველ „მენშევიკებს“ დღევანდელი თავიანთი უპატივცემულობა ქალთა კავშირებისადმი მომავალში სანანებლად არ გადომადესო, რადგან ის რაც ეპატიება მე-18 საუკუნის რეოლიუციონერებს არ ეპატიება მე-20 საუკუნის პოლიტიკურ მებრძოლ სოციალისტებს.

თანამედროვე ევროპის პოლიტიკის ისტორიიდან.

ევროპა 1814 წ.

ნაპოლეონის მთავრობის დაცემა.

თანამედროვე ევროპის ისტორია იწყება საერთო-ევროპიელი ამბებით, ნაპოლეონ 1-ლის დამარცხებით, რომელიც შეეხო ყველ სახელმწიფოებს, გადატრიალდა მათი შინაური ცხოვრება, ანუ შესცვალა მათი საგარეო დამოკიდებულება.

ნაპოლეონის მოქმედება პირდაპირად, ანუ არა პირდაპირად ყველა ევროპის ხალხზე გავლენას ახდენდა. უშუამავლოდ ის მართავდა საფრანგეთის იმპერიას, რომლის შემადგენლობაში შედიოდა არა მარტო ძველი საფრანგეთი და რესპუბლიკის მიერ შემოერთებული ქვეყნები (ბელგია და რეინის პროვინცია) აგრეთვე ნაწილი შვეიცარიისა, მესამედი იტალიისა, ნიდერლანდია, ნემეცთა ოლქები ჩრდილოეთის ზღვის ნაპირებზე და ილირიისა; ყველა ეს ქვეყნები ნაპოლეონმა დაუმორჩილა განუსაზღვრელ სამხედრო მმართველობას. მისი მთავრობა ვრცელდებოდა მეზობელ სახელმწიფოებზედაც, რომელთაც შემოახვია მისაგერებელი და საიერიში კავშირთა ხელშეკრულობა. ასეთი იყო სამეფოები: ესპანიისა, ნეაპოლიტანური სამეფო, იტალია, ვესტფალია, რომლებიც მან თავის ნათესავებს დაურიგა. შვეიცარიაზე დანიაზე და სხვა. 1812 წ. მან აიძულა დამოუკიდებელს ორს სახელმწიფოს ავსტრიასა და პრუსიას შემოერთება რუსეთის საწინააღმდეგოთ.

გარეშე მისი დამოკიდებულობისა რჩებოდა მხოლოდ ინგლისი, რუსეთი, შვეცია, სიცილია, პორტუგალია ესპანელთა მეამბოხენი,—ყველანი შეერთებული მის წინააღმდეგ სთომრათ. ამ გვარად მთელი ევროპა გაყოფილი იყო ორ ბანაკათ: ნაპოლეონი და მისი მტერნი.

ნაპოლეონის დამარცხებით დაინგრა მთელი მაშინდელი ევროპის ტერიტორიალური ორგანიზაცია. 1813 წ. პრუსია და ავსტრია ჩამოეყვენ ნაპოლეონს და მოემხრნენ მის მტრებს; ასე დაიწყო კონცერტი 4 დიდი მთავრობისა რომლებიც ოფიციალურად მოკავშირეებათ იწოდებოდენ. (ინგლისი, რუსეთი, ავსტრია და პრუსია): ისინი ერთად ხელთმძღვანელობდენ ლაშქრობას

წინააღმდეგ ნაპოლეონისა და მოიმხრეს თავიან კავშირისაკენ დანარჩენი ნემეცთა სახელმწიფოები და უფლება აყრილი იტალიის ნაწილები.

მოკავშირეებმა თანდათანობით შეაგროვეს თავიანთი ძალა წინააღმდეგ ნაპოლეონის ჯარისა საქსონიაში. ლეიპციგის ქვეშ ბრძოლამ ერთბაშად ჩაუგდო მათ მთელი გერმანია ხელში; და ნაპოლეონს მიაწოდეს საფრანგეთი 1800 წ. საზღვრებში (1813წ. ფრანკფურტში). შემდეგ როცა მათმა სამთავე არმიამ შეიჭრა საფრანგეთში მაშინ კი მიაწოდეს მას 1790წ. საზღვრების საფრანგეთი. (შატილიონი 1814 წ. თებერვალი). ბოლოს მოკავშირეები შეიჭრენ პარიზში და გადასწყვიტეს მისი ტახტიდან ჩამოგდება (მარტი 1814 წ.)

ვენის კონგრესი. ყველა ევროპის სახელმწიფოები ღებულობდენ მონაწილეობას ომში, და ყველა მათგანი აგზავნიდა თავიან რწმუნებულთ ვენაში.

შეყარნენ 90 სამეფოს რწმუნებულნი და 53 ტახტიდან ჩამოყრილი მეფეები. ასეთმა ურიცხვმა კრებამ დიპლომატებისამ ხანგრძლივი ომის შემდეგ და გამარჯვების შთაბეჭდილების ქვეშ რევოლიუციონურ საფრანგეთზე უჩვეულო ცოცხალი სახე მისცა ქალაქ ვენას. დრო გადიოდა მიღებაში, დღესასწაულებში და სალამებში.

მოკავშირეებმა დანიშნეს კონგრესი ორი თვის შემდეგ, ჯერ 30 მაისიდან, შემდეგ გადადვას 1 ოკტომბრამდე, და ბოლოს ოფიციალურად დანიშნეს 1 ნოემბერს. საჭირო იყო დაეწყოთ წარმომადგენლობიდან და გაეშინჯათ რწმუნებული გრამოტა წარმომადგენლებისა, ნამდვილად კი ეს არ მოხდა. კონგრესი ამ გვარად არასოდეს არ გახსნილა. კონგრესი კი არ იყო ეს, არამედ კერძო კრება წარმომადგენლებისა, რომლებმაც ხელი მოაწერეს ცალცალკე ხელშეკრულობას ხელმწიფეებთა შორის. შემდეგ ყველა ეს ხელშეკრულობა შეერთებული იყო ერთს საერთო დოკუმენტში, რომელსაც დაარქვეს „ვენის კონგრესის დასკვნა“ (1815 წ. 6 ივნის). მხოლოდ მარტო დიდმა სახელმწიფოებმა დაარსეს ევროპის ახალი წყობილება და თავიანთი გარდაწყვეტილობა მოახვიეს დანარჩენ სახელმწიფოებს თავზე. ოთხი სახელმწიფოს წარმომადგენლებმა ვენაში გადასწყვიტეს ჯერ თვით შეთანხმებულიყვნენ გადადებულ კითხვებში, მაგრამ მაინც ზრდილი ყურადღება მიაქციოთ საფრანგეთის და ესპანიის წარმომადგენელთათვის და მოიწვიეს ისინი დასწრებოდათ თათბირსა. აი რას მოგვითხრობს საფრანგეთის წარმომადგენელი ტალეირანი შესახებ 30 სექტემბრის თათბირისა, ინგლისელმა უთხრა მას: „მიზანი კრებისა იმაშია რომ გაუწყოთ, თუ რა გააკეთა 4 მა სახელმწიფომ მას აქედ რაც ჩვენ აქა ვართ. მას აუწყეს ოქმი, რომელშიაც 4 მპყრობელნი თავიანთ თავს მოკავშირეებს ეძახდენ. ტალეირანი პროტესტს უცხადებს მათ საფრანგეთის გამორიცხვისათვის დიდი სახელმწიფოების კავშირიდან. „ჩვენ სადღა ვართ? ლონდონში, თუ შომონში? ომი გვაქვს ეხლა, თუ ზავი?“ დაეკითხა ის. ტალეირანმა მოითხოვა კონგრესის გახსნა თანახმათ მოკავშირეების დაპირებისა და კომისიის დანიშვნა იმ კითხვების მოსამზადებლათ, რომლის გადაწყვეტის ნება მხოლოთ კონგრესსა ჰქონდა. მისი პოლიტიკა იმაში მდგომარეობდა, რომ შეეგროვებინა პატარა სახელმწიფოები საფრანგეთის გარშემო მოკავშირეთა ძლიერების მოსაგერებლათ. მართლაც მან თავისი გაიტანა, როცა განაცხადეს კონგრესის გადადება 1 ნოემბრამდე თანახმათ საერთაშორისო პრინციპისა.

ტალეირანის ტაკტიკა იმაში მდგომარეობდა, რომ დასწოდოდა საერთაშორისო უფლებას იმ მიზნით, რომ ხელი შეეშალა მოკავშირეებისათვის აღებული ტერიტორიის განკარგულებაში. მეფემ გადაწყვიტა, უთხრა მან, არ მიიღოს, რომ მარტო ერთი სამხედრო გამარჯვების უზენაესი უფლება“. მან მიიღო თავის მთარველობის ქვეშ საქსონიის მეფე და უარყო ტახტი ნეაპოლიტანის მეფისა,—უზურპატორი მურატისა, რომელმაც წაგლიჯა ტახტი კანონიერს მეფეს.

ტალეირანმა მიახწია აგრეთვე მოსამზადებელი კომისიის დანიშვნას ოთხი მოკავშირე სახელმწიფოს წარმომადგენელთა და ოთხი სხვა სახელმწიფოებისა, რომლებმაც ხელი მოაწერეს პარიზის ტრაკტატს: საფრანგეთის, ესპანია, პორტუგალია და შვეცია. მაგრამ ეს ორი დათმობა ფორმალური თვისებისა იყო, კონგრესი არ გაიხსნა და ყველა გადაწყვეტილობა მიღებული იყო მხოლოდ ერთი მოკავშირეებისაგან.

(შემდეგი იქნება.)

ცრუ სახელწოდება

7 ივლის „ქალთა საზოგადოების“ სახელით მოხდა ქუთაისში ყულაბებით ფულების შეგროვება. ჩვენ გვაინტერესებს, თუ რომელი ქალთა საზოგადოება არის ეს საზოგადოება? რადგან საზოგადოება ჰქვია იდეურად და ორგანიზაციულად შეკავშირებულს წევრებს. და ჩვენ გვიანდა გავიგოთ არსებობს, თუ არა ასეთი საზოგადოთ ქალთა ორგანიზაცია დღეს ქ. ქუთაისში, გარდა „საერთო ქალთა პოლიტიკიური კლუბისა“ ჩვენ ვიცით, რომ [illegible] დროს არსებობდა ქ. ქუთაისში ეგრეთ წოდებული ქალთა საზოგადოება. მათ გახსნეს სკოლა ე. ი. ჭრა კერვისა, რომელიც ყოველთვის სულსა ლაფავდა. დღეს ეს სკოლა სიკვდილის პირზეა მიმდგარი. მას თაოსნობდა ქ—ნი ოლღა ქორქაშვილი. და რამდენათ ის მსურველია ეს სკოლა ფეხზე დააყენოს, იმდენათ თანაგრძნობის ღირსია ის და ყოველი ჩვენგანი ვალდებული, რომ დავეხმაროთ მას. მაგრამ, როცა ამ სკოლის სასარგებლოთ ფულების შეგროვება ქალთა საზოგადოების სახელით ხდება, ჩვენ ვკითხულობთ მართლაც საზოგადოება არის ეს, თუ ნაშთი იმ გარდაცვლილი საზოგადოებისა, რომელმაც ამდენი მწუხარე ხსოვნა დასტოვა. ყველამ უწყის ქუთაისში, თუ რა განხეთქილობა შემოიტანა ამ საზოგადოების არსებობამ 20— მარტს საერთო ქალთა საგანგებო კრებაზე, თვით დემოკრატ ქალთა შუა, სადაც ერთი ნაწილი დემოკრატიული ქალებისა მოითხოვდა ძველი საზოგადოების გამგეობის ცოდვების განხილვას. და ამას თხოულობდენ მისთვის, რომ 20 მარტს ეყრებოდა საძირკველი დღეს არსებულს ქ ქუთაისში „ქალთა საერთო პოლიტიკურ კლუბს“ და შიშობდენ, ახალ საზოგადოების სათავეში ძველი ცოდვილი გამგეობის წევრები არ მოქცეოდა. ასეთი მოთხოვნილება საგანგებო კრებაზე სრულიად უადგილო იყო, რამაც გამოიწვია უთანხმოება და გუშინდელი მეგობრები დღეს ერთი მეორეს ჩამოაშორა. ძველი საზოგადოებიდან დარჩენილი გამგეობის წევრებს ჩამოშორდა როგორც წევრები საზოგადოებისა, ისე წევრები

საზოგადო ტემპერამენტის მსხვერპლზე

მიზეზი პროსტიტუციისა.

დ-რი ობოზნენკო ამბობს, რომ საექიმო პოლიციური ზედამხედველობა მქნის უპირისუფლო ქალიშვილებს პროფესიონალურ პროსტიტუტკებათ. ჩვენი მხრით, საჭიროთ ვრაცხავთ დაუმატოთ, რომ ზედამხედველობა დიდ წინააღმდეგობას უწევს ბიწიერებაში ჩავარდნილ ქალებს პატიოსანი გზაზე დასადგომათ. ყვითელი ბილეთით დასაჩუქრებული ქალიშვილი სამუდამოთ ირიცხება წესიერი ხალხის წრიდან. ის ძალად იჭერს მას ცოდვის წუმპეში და თხოულობს თავმდებს, როცა რომელიმე მათგანი ამ სიბილწიდან ამოსვლას მოიწადინებს.

„წარმოვიდგინე თავმდები, რომელსაც ჩვენ ვენდობოდეთ, ეუბნებიან პროსტიტუტკას, მაშინ ჩვენ ამოგრიცხავთ სამარცხვინო სიიდან. წინააღმდეგ შემთხვევაში მოვალე ხარ ეწეოდე შენს სასირცხვო ხელობას“

თუ როგორი დიდი მნიშვნელობა აქვს ყვითელს ბილეთს მარტოხელ ქალებისათვის შემდეგი შემთხვევა გვიჩვენებს.

ერთხელ ჩემთან მოვიდა ახალგაზრდა ქალიშვილი თხოვნით, რომ დავმარებოდი მას ყვითელ ბილეთიდან განთავისუფლებაში. გამოკითხვამ აჩვენა, რომ ის ჩავარდნილა სარის[illegible] შემთხვევით. ის ყოფილა მოსამსახურე და დარჩენილა უადგილოთ, მეეზოვეს ის გაუგზავნია სა- [illegible] ვამს რომ იქ სჭირდებათ მოსამსახურებ. ის წასულა და მიუღიათ კიდეც, სადაც ერთხან მოსამსახურეთ ყოფილა, რამოდენიმე ხნის შემდეგ მას მოსწონებია პროსტიტუტკების ცხოვრება, მით რომ მათ კარგათ ეცვათ, კარგათ სჭამდენ და არაფერს აკეთებდენ-და სხვა. გამგე ქალს ურჩევია ყვითელი ბილეთის აღება მისთვის და ისეც გამხდარა პროსტიტუტკა. ერთი თვის შემდეგ მას მობეზრებია ისეთი ცხოვრება, მაგრამ „მე ავიღე ბილეთი და უნდა დამეწყო სეირნობა“, მითხრა მან. მას მთელ 8 თვის განმავლობაში უსეირნია და არ იცოდა როგორ განთავისუფლებულიყო ბილეთისაგან, სანამ ერთს სტუდენტს არ მოუსწავლებია ჩემთან.

აი რა გვარად იჭერს ქალიშვილებს ყვითელი ბილეთი პროსტიტუციაში. გასაკვირი არ არის, რომ ასეთს პირობებში ობლები რჩებიან პროსტიტუციაში მთელ თავისი სიცოცხლეში. დ-რი ფედეროვი ამბობს, რომ უმეტესი ნაწილი რუსის პროსტიტუტკებისა, ტანჯვაში აბოლავებენ თავიანთ არსებობას, რადგან იღუპებიან საავადმყოფოში და ღამის სათევ სახლებში. ის ამას ხსნის მით, რომ თითქო ისინი დაზარმაცდენ და არ შეუძლიათ იშრომონ. მაგრამ ასეთი ახსნისათვის შემდეგ პასუხს ვაძლევთ მას.

თუ რომ ქალიშვილის სამუდამო დაჭერა პროსტიტუციაში დამოკიდებული იყოს მის სიზარმაცეზე, ისინი ყველგან იმნაირადვე უნდა იღუპებოდენ, როგორც ჩვენში, [illegible] უსილის საერთაშორისო კონფერენციაზე (1899 წ.) აღნიშნავდენ აგრეთვე ქალიშვილების პროსტიტუციაში ჩაჭერას ზედამხედველობით. დ-რი Drysdale ამბობდა, რომ მომეტებული ნაწილი რეგლამენტაციის ქვეშ მოქცეული ფრანგი პროსტიტუტკებისა მზავსათ რუსებისა იღუპებიან ჰოსპიტლებში. სრულიად სხვა ხდება ლონდონში, სადაც არ არ არსებობს საექიმო პოლიციური ზედამხედველობა. იქ ახალგაზრდა ქალიშვილი გამხდარი პროსტიტუტკათ რამოდენიმე თვის შემდეგ ან წელიწადისა სტოვებს მას: თხოვდება, ან ხდება მოსამსახურეთ. დ რი ბლაშკო თავის მოხსენებაში იმავე კონფერენციაზე აღნიშნავს ქალების სამუდამოთ პროსტიტუციაში ჩაბმას ზედამხედველობით. ის ამბობს, რომ ბერლინის პოლიცია გვერდს უვლის უწლოვან საიდუმლო პროსტიტუტკების რეგისტრაციის გაკეთებას. მით რომ იცის მრავალი მათგანი პირობების შეცვლის თანავე დაუბრუნდებიან პატიოსანს შრომას. აქედან ცხადათ სჩანს, რომ რეგისტრაცია ხელს უშლის უკანასკნელს. ყველა ეს ფაქტები ეწინააღმდეგება უმრავლესობის შეხედულობას, თითქო ადვილი იყოს ზედამხედველობის ქვეშ მოქცეულ პროსტიტუტკისათვის თავის ხელობის დატოვება. ყველაზე მეტად უპირისუფლო ქალებს უჭირს ზედამხედველობიდან თავის გამოხსნა, ვიდრე მათ. ვისაც აღმოუჩნდება ნათესავი, მოსარჩლე ან [illegible] ზედამხედველობის [illegible] ლობით ჩვენ ვხვდებით აუარებელ ობლებს რეგისტრაციის ქვეშ მოქცეულ პროსტიტუტკებში. და რადგან მოსამსახურე ქალების მომეტებული წილი ობლებია, გასაკვირიც არ არის, რომ ზედამხედველობა მათ პროცენტს ამრავლებს პროფესიონალურ პროსტიტუტკებში.

შესაძლებელია მოსამსახურეთა გარყვნას ხელს უწყობდეს სხვა და სხვა ნაირი შეცდენაც. სოფლის ქალიშვილი ჩამოსული ქალაქში ვარდება მოსამსახურეთ ბატონშა წრეში, სადაც ყოველ ნაბიჯზე ის ხვდება მაცდუნებელს სავნებს: კარგს მოწყობილებას, კარგს ტანისამოს, რჩეულ საჭმელებს და უსაქმურ ცხოვრებას.

პასუხათ ქ-ნ ბაარს, შეკითხვაზე ერთმა პროსტიტუტკამ უთხრა: „ქალბატონობა მომინდა“ ო. ცხადია ფუფუნებაში ცხოვრება უბრალო ქალიშვილებზე ახდენს გამრყვნელს გავლენას.

შეიძლება მოსამსახურეების ზნეობრივი რყევა დაკავშირებული იყოს მის მორჩილ, არა დამოუკიდებელ მდგომარეობაზედაც.

მისგან მოითხოვენ მხოლოდ პასიურ მორჩილობას. მან უნდა შეასრულოს ბრძანება. მისი დამოუკიდებლი მოქმედება ჩამოდის ნულზე. მას საშვალებაც არა აქვს იზრუნვოს თავის მიუცილებელ საჭიროებაზე; ის ცხოვრობს მზა ბინაზე და საზრდოზე. უადგილოთ დარჩენილმა ქალიშვილმა უნდა გამოიჩინოს ერთგვარი დამოუკიდებულობა და ხასიათის სიმტკიცე, რომელიც მან

გამგეობისა, და დღეს ისენი თავიანთ თავს საზოგადოებას უწოდებენ. ამ გამგეობის წევრებს და მათ თავჯდომარეს წლიური კრება არ დაუნიშნავთ მიუხედავათ ვადის გადასვლისა, სადაც შესაძლებელი იყო განხილვა მათი მოქმედებისა.

ჩვენ მოვითხოვთ უბრალო წესიერებას, რომელსაც ყოველი წესიერი საზოგადოების გამგეობა და მისი თავმჯდომარე უნდა ასრულებდეს. ან დანიშნონ წლიური კრება, რომელიც გადასწყვეტს მათი საზოგადოების ყოფნა არ ყოფნის საკითხს. და ან ხელი აიღონ ცრუ სახელწოდებაზე და იმ სკოლას, რომელიც დაუარსებიათ სკოლისავე სახელით მოუარონ და არა „ქალთა საზოგადოების“ სახელწოდებით.

ძღვნად ფუტურისტ სტუდენტებს.

სტუდენტთა კრება, მაღალ სიტყვებით
კარგი თვალები, ლამაზი სახე,
ეგი ბევრი გვყავს, მაგრამ მათშორის
მე საქმე, საქმე ვერ დავინახე.

უქმათ სირბილი დღისით და ღამით
უაზრო ბოდვა, ენის ლაქლაქი,
ბანქო ლოთობა, ბილიარდები,
უნდათ მოაცხონ სამშობლოს ლაქი.

საერთო საქმეს გართობათ სთვლიან,
ერისა ბედი ფეხზე ჰკიდიათ;
გარყვნილ გატერას ბინძურ კოცნაში
გრძნობა, გონება გაუყიდიათ!

ერთი შეხედეთ, როგორ დაეცნენ,
რას ლაქლაქობენ და რასა ქმნიან?!
ჰოი სირცხვილო, დღევანდელს სტუდენტს,
ქართველოში კაცუნა ჰქვიან!?

ჩვენ კაცუნები, არა არ გვინდა
ჩვენ გმირი გვინდა, გმირი ძლიერი,
ჩაგრულთ მოსარჩლე, მტრისა დამძლევი
პატიოსანი არ კადნიერი.

თქვენ, გარკვეული არ გაქვთ მიზანი,
თქვენში არ არის ყოფნის ელფერი,
თქვენი გამოზრდით ვერ ინუგეშებს
ტანჯული მხარე, მწუხარე ერი.

საფო მგელაძე.

დღევანდელ ინტელიგენტი მამაკაცის ზდილობა.

მატარებელი გაჩერდა სადგურზე და იქიდგან მრავლად გადმოსულმა მგზავრებმა ფაცი-ფუცით დაიწყეს ეტლების დაქირავება, გაიჭედებოდა ეტლი ხალხით და გაჰკურცხლავდა. ბოლოს ერთ ძველ-დაფარიხებულ ეტლსა ურიგდებოდნენ ორი ქალი და ორი კაცი. მოხუცი მანდილოსანი ის იყო ავიდა ეტლზე და მიბრუნდა დასაჯდომათ, რომ მეორე მხრიდან მარდათ ახტა ორი ახალგაზდა კაცი და მოხუცის ადგილზე გამოიჭიმნენ. მოხუცი სახტათ დარჩა ღრმა განკვირვებით მიაშტერა თვალები ახალგაზდა კაცებს და მიჰმართა:

— თუ უკაცრავად არ გახლდეთ შვილებო, ერთ ერთმა თქვენგანმა მე დამითმოს უკანა ადგილი, რადგან უქეიფოთ გახლავართ და მასთან მოხუცი; თქვენ-კი ჯან-ღონით სიცოცხლით სავსე ყმაწვილი კაცები ბძანდებით.

— შეგიძლიანთ სხვა ფაიტონი მოინახოთ, უთხრა წვერ მოპარსულმა უკანასკნელ ევროპიულ მოდის ტანსაცმელში გამოწყობილმა კეპკიანმა და სიგარას მოუკიდა.

— თქვენზე წინ ჩვენ დავიქირავეთ ეს ფაიტონი წაესარჩლა ამხანაგს ევროპიულადვე სუფთა ტანისამოსიანი წვერგამევებული ცილინდრიანი კაცი და რაიღაც წასჩურჩულა კეპკიანს.

— დაბრძანდი დედა, არა უშავს რა, უთხრა მოხუცს ახალგაზდა ჩიქილიანმა ლამაზმა ქალმა და გვერდით მოუჯდა.

— ჰე შვილო, რა გაეწყობა ფეხით სიარულს-კი სჯობიან, სთქვა მოხუცმა და საყვედურით შეხედა ახალგაზდა კაცებს.

ყმაწვილი კაცები ორ-სამ უცხო ენაზე საუბრობდენ ათასშიც ერთხელ ქართულსაც გაიხსენებდნენ ხოლმე. ოხუნჯობდნენ, სიგარას სწევდენ, ღიღინებდნენ, კამფეტებს სთავაზობდნენ ერთმანეთს, ხანაც ჰმუნვარების მქრთალი ალმური გადუქროლებდათ სახეზე. მათ პირის პირ მჯდომი დედა ბერის მშვენიერ წითურ სახეს ჟამ და ჟამ გადაკრავდა ყვითელი ფერი, ტუჩები გაუფითრდებოდა, თვალები მიელულებოდა და თავს ულონოთ ახალგაზდა ქალის მკლავს დაეყრდნობდა და მოქანცულ სუსტის კვნესით წამოიძახებდა: — ვაი დედავ, თავი, თავი!

ყმაწვილი ქალი გზათ ნახულ საგნებს: მწვანე ფოთლებით შებურულ ხეებს, მობიბინე მინდორ ველებს, ვერცხლივით მოლაპლაპე კრიალა ტბებს, მდინარე ჩანჩქერებს, სოფლის ხროვა გოგო ბიჭებს მოჰკრავდა თვალს თუ არა დედაბერს მიახედებდა იქით და მათ მნიშვნელობაზე ებაასებოდა, რომ მოხუცი ცოტა მაინც გაერთო.

ცუდათაა, ცუდათ მეგობარო, ჩვენი საქმე სთქვა კეპკიანმა ქართულად.

— ჭირსა შიგან გამაგრება ისე უნდა ვით ქვიტკირსო მიუგო ცილინდრიანმა და [illegible] [illegible] მიეყრდნო.

ახალ-გაზდა ქალის თვალებმა რაღაც სიამოვნებით გაიციმციმა მოიხარა ცილინდრიანისკენ და დაიწყო:

— მაპატიეთ ბატონებო, კადნიერება და გთხოვთ მიბძანოთ, რომელი ფილოსოფოსის ნათქვამია თქვენ, რომ ანდაზა ბძანეთ?

— შოთა რუსთაველის სიტყვებია ე. ი. „ვეფხის-ტყაოსნიდგან“ ამოღებული სთქვა ცილინდრიანმა და დაუმატა. დიდი სამწუხაროა ქალო, რომ ქართველ ქალს არა გცნობია უკვდავი შოთა. ის ისეთი მსოფლიო უმაღლესი პიროვნება არის, რომ თითქმის სასჯელის ღირსია ის ქართველი, რომელიც შოთას არ იცნობს! წარმოიდგინე მრავალ რიცხოვან-კულტუროსანი ერნიც-კი ამაყოფენ რუსთაველით და თქვენ ჩიქილიან ქალს ბუნდოვანათაც არ გქონია წარმოდგენა შოთას გენიოსობაზე.

ამისათვის ვიხდი ბოდიშს, ვიდრეკ თავს დანაშაულის წინ ბატონებო, და გაძლევთ სიტყვას, თუ როდისმე ბედმა კიდევ დამაჯილდოვა თქვენი ნახვით ზეპირად მოგახსენოთ „ვეფხის-ტყაოსანი“. ქალმა თან შეკავებულ ღიმილით გულიანათ ჩაიცინა თავდახრით, რომ ყმაწვილებს არ შეემჩნიათ.

— შვილო აკი, „ვეფ..“ მოხუცს უნდა ეთქვა რაღაც, მაგრამ ქალმა მნიშვნელოვან ხელის შეხებით შეაწყვეტინა სიტყვა.

— წარმოიდგინე ქალო, ისტორიკოსი ვარ და რამდენივე გამოკვლევა დავწერე „ვეფხის-ტყაოსანზე“, მაგრამ იმდენათ ღრმა ფილოსოფიური შინაარსისაა, რომ არავინ უწყის, რომელიმე ჩვენგანი ოდესმე

უკვე დაკარგა, სანამ მოსამსახურეობდა. ასეთი ქალი ადვილათ იბნევა და ვარდება ცუდი გავლენის ქვეშ.

ხშირად გვესმის, რომ ქალები ეძლევიან პროსტიტუციას თანდაყოლილი ბიწიერი მიდრეკილობით. ლომბროზო თავისებურად ამტკიცებს კიდეც, რომ პროსტიტუცია არსებობს არა არსებული ცხოვრების პირობებისა გამო, არამედ დედაკაცების თანდაყოლილი ბიწიერებით, როგორც. შედეგი გადაგვარებისა. დიდი პროცენტი პროსტიტუტ ქალთა შემდგარი მოსამსახურეებიდან და ობლებიდან სრულიად აბათილებს ასეთ შეხედულობას. შეუძლებელია ვიფიქროთ რომ მოსამსახურეებს და ობლებს ეჭიროს უპირატესობადა ნარჩენ ქალებთან თანდაყოლილი ბიწიერებით და რომ მათში უფრო ძლიერ იხატებოდეს ნიშანი გადაგვარებისა. რომ ეს ნამდვილათ იყოს უმთავრესი მიზეზები პროსტიტუციისა, მაშინ სხვა და სხვა კატეგორიის ქალებიც უნდა იძლეოდენ პროპორციანალიურს რიცხვს პროსტიტუტკებისას. რადგან ეს ასე არ არის ცხადია ლომბროზო სტყუის. ის აზრი, ვითომ თან დაყოლილი ბიწიერი თვისება აგდებდეს ქალებს გარყვნილებაში უარყოფილია აგრეთვე საერთაშორისო ქალებით ვაჭრობაში, რომელზედაც მხოლოდ ეხლახან მიაქციეს ყურადღება. მისმა გამოკვლევამ გვიჩვენა, თუ როგორი ძალდატანებას ხმარობენ ქალიშვილებზე, რომ აიძულონ პროსტიტუციაში.

ზევით ჩვენ დავინახეთ, რომ ხშირად პროსტიტუტკები ასახელებდენ სიზარმაცეს, შრომის უარის ყოფას, როგორც მიზეზს რომელმაც ისინი ჩააგდო პროსტიტუციაში. მაგრამ, რომ ნათელვყოთ თუ რას გულისხმობენ ისინი ამ გვარ მიზეზში საჭიროა ვიცოდეთ პირობები წინანდელი მათი ცხოვრებისა და ის გარემოება, რომელშიაც ისინი გახდენ პროსტიტუტკები. მხოლოდ მაშინ შეგვეძლება გადაწყვეტა თამაშობდა თუ არა სიზარმაცე უმთავრეს როლს მათ დაცემაში? გაჭირვება' სილატაკე ხშირად აგდებს სხვა და სხვა, პროფესიის ქალებს პროსტიტუციაში. დიდი პროცენტი პროსტიტუტკებისა ეკუთვნის ღარიბს კლასს, მაგრამ სიღარიბე არის შედარებითი ხასიათისა. გაჭირვება კი უფრო მეტად გარკვეული თვისებისაა ეს, — არის უკიდურესი სიღარიბე, რომელსაც თანა სდევს შიმშილი. ერთს მოსამსახურეს ჰკითხეს, თუ რამ აიძულა პროსტიტუტკათ გახდომაში? „გაჭირვებამ“, უპასუხა მან. — რაში მდგომარეობდა ეს გაჭირვება? დიდი ხანს ვიყავი უადგილოთ, ყველაფერი დავაგირავე, ბინის ფული დამედვა. ამ გვარად მას ყოველი საშვალება არსებობისათვის შემოელია. მას რჩებოდა ან გაეწვდინა ხელი სამათხოვროთ, ან გაეყიდა თავი და ან მომკვდარიყო შიმშილით.

ამ დროს მან იპოვნა კეთილი მრჩეველნი, რომელნიც არწმუნებდენ, რომ პროსტიტუტკობა სრულიადაც არ არის სირცხვილი, ამასთან შესაძლებელია მისი ჩუმათ ჩადენა; და თუ შეხვდება ადგილი შესაძლებელი იქნება მისი აღება და სამარცხვინო ხელობის დატოვება. ასეთი რჩევით მანაც შეუდგა თავის გაყიდვას. გაჭირვება, სიღარიბე, ხელფასის სიმცირე, იმდენათ ხშირად აგდებს ქალებს ბიწიერებაში, რომ მრავალი მკვლევარნი პროსტიტუციის ერთად ერთ მიზეზად ეკონომიურ პირობებს ასახელებს. მაგრამ როცა შევადარებთ ფაბრიკის მუშა ქალებსა და მოსამსახურეებს ჩვენ ვხედავთ, რომ საქმე არც ეგრე უბრალოთ სწყდება. ქალიშვილი ღებულობს თვეში 12—15 და დიდს 20 მანეთს. ამ ფულიდან მან უნდა იყიდოს ნახშირი, საზრდო, კაბა და დაიცვას პირადი სიწმინდე. ასეთს მუშა ქალის მდგომარეობასთან მოსამსახურეს მდგომარეობა თუნდაც ისეთის, რომელსაც თვეში 6—7 მანეთი ეძლევა მატერიალური მხრით ერთობ ალმატებულია. მას მზათა აქვს ბინა, სუფრა, და სიწმინდე. ტანისამოსიც კი, რადგან ის უქმეებზე ღებულობს საჩუქარს. მიუხედავათ ამისა მოსამსახურეები პეტერბურგის პროსტიტუტკებში იძლევიან 40о/о და ფაბრიკის მუშა ქალები კი 5°/о. ცხადია გარდა სიღარიბისა სხვა პირობებიც არსებობაც, რომელიც ხელს უწყობს ქალიშვილის გარყვნას. ზოგი ასეთი მიზეზები უკვე დავასახელეთ, მას უნდა დავუმატოთ საერთაშორისო ქალებით ვაჭრობაც. როგორც გამოირკვა საერთაშორისო კონგრესზე, რომელიც იძლეოდა ცნობებს თეთრი მონების ვაჭრობაზე, ასეთი ვაჭრობა ერთობ გაძლიერებულია ცივილიზაციურ ქვეყნებში. მას ხელს უწყობს ზედამხედველობა პროსტიტუციაზე, რომელიც აკანონებს და ნებას აძლევს საროსკიპოების აშკარათ გახსნას. მთავრობიდან ნებას დართული საზოგადო ოჯახები წარმოადგენს უმთავრეს ადგილს საერთაშორისო ვაჭრობისას თეთრს მონებაზე. ამ ოჯახების ჭერ ქვეშ არსებობს აგენტები, რომლებიც იგზავნებიან პატარა ქალაქებში, სოფლებში ცოცხალი საქონლის შესაძენათ, იმ სახით ვითომ ისენი ქირაობდენ მოსამსახურეებს, ძიძებსა და სხვას. დაიქირავებს თუ არა აგენტურა აგზავნის მას საზღვარ გარეთ, სადაც ისე ეპყრობიან მას, როგორც მონებს. ყოველი საშვალება ასეთ ვაჭრობისათვის ნება დართულია: შეცდენა მოტყუება, ძალადობა, ყალბი პასპორტი, და სხვა. ციხისა და დაჭერის შიშით ისენი იჭერენ თავიანთ მსხვერპლს ბიწიერებაში. საროსკიპოები საზოგადოთ გაურბიან ადგილობრივი ქალების მიღებას. და ამჯობინებენ აიყვანონ გამოუცდელი ახალგაზდა ქალიშვილები, რომელთაც ახლომახლო არ მოეძევა არც ნათესავი და არც ნაცნობი.

ექიმი ზაკროვსკაია.

(შემდეგი იქნება.)

ანც დედა-აზრის მარტივად გამოქებას შესძლებს თუ არა.—ვერ წარმოვიდგენთ მოწყალეო ხელმწიფეო როგიარი, თითქოს სხვა ახალ ადამიანად ვგრძნობ ჩემ თავს, როცა გისმენთ! რამდენად მნიშვნელოვანია განათლებულ ადამიანთა დაახლოვება მოკლე ხნითაც-კი, რომ ყოვლად უვიცი, გამოტვინებული დედა-კაცი შეგნების არსებაში მოდის. ქალი შეჩერდა თითქოს იგონებს დავიწყებულსო კვლავ დაიწყო ლექსი.

„ათასად გვარი დაფასდა ათი ათასად ზრდილობა, თუ კაცი თითონ არ ვარგა ცუდია გვარი შვილობა“. იქნებ ეს ლექსიც რუსთაველისა იყოს?

—რუსთაველისაა, რუსთაველისაა, ერთხმად წამოიძახეს ყმაწვილებმა.

—ურიგო არ იქნება ქალო, ჩემი ვინაობაც იცოდეთ. მე ცნობილი მოქანდაკე ვარ და როგორც და რამდენათაც შენი სულიერი სახის ალბეჭდილება ამბობს, გონიერებას არ უნდა იყოთ მოკლებული და აი ამიტომ მე გირჩევდით რაც შეიძლება „ვეფხის-ტყაოსანი“ იკითხეთ, რომ გონება გაგეხსნათ, ცხოვრება გაგიუმჯობესდეთ, ნათელი ბნელისგან, გაარკვიოთ, და ავი კარგისგან. როგორც ეტყობოდა მოიქანდაკე ბევრ დარიგებას მისცემდა ქალს, მაგრამ ეტლი სოფლის შუა ნაწილში ორ სართულიან სახლის წინ შესდგა. ქალმა დედაბერი ფრთხილად ჩაიყვანა ძირს, თითონ ისევ ახტა ეტლზე და მიჰმართა თანამგზავრებს:

—თქვენ ისტორიკოსო და თქვენც მოქანდაკევ, „ათასად გვარი დაფასდა ათი ათასად ზრდილობა თქვენ შეკაეთ, თორემ შეგარცხვენთ ვირობა“. უთხრა მან და მეეტლეს ფული მარდათ გაუწოდა. ქალი სიცილით გამობრუნდება მოხუცისაკენ.

ეტლი დაიძრა და კარგა ხანს მიაქროლებდა ორ დარცხვენილ ყმაწვილ კაცს.

ანეტა კაზანაძისა.

ჟურნალ გაზეთებიდან.

პეტროგრადის პოჩტამტის მოსამსახურენი გაფიცვით იმუქრებიან. ისენი თხოულობენ ეკონომიური პირობების გაუმჯობესებას და წერეთლის უკანასკნელი ცირკულიარის გაუქმებას.

200 მილიონი ტომარი.

სასურსათო სამინისტრო სთხოვს ყველა საზოგადო ორგანიზაციებს და კერძო პირთ შეინახონ ტომრები. ანგარიშის შესანახათ 1917 წ. საჭიროა 200 მილიონი ტომარა.

ცარიცინი

არიცინის სადგურიდან ფრონტზე გაემგზავრა 58 ქალი, ჩაწერილი სიკვდილის ბატალიონში.“ ქალები გამოვიდენ სადგურზე წითელი დროშებით, რომლზედაც ეწერა: „თოფები და ტყვიის მრქმეველნი — ქალებს, ოთნები, კოვზები და ქვაბები — „ბოლშევიკებს.„

მატარებელის წასვლის დროს მათ ეგება თავისი ამალით ბოლშევიკი ნინი და მეეცადა მათ შეჩერებას. ას უპასუხეს დიდი პროტესტით, რის ემდეგ მინინი აპირობდა დროშის ახევას, მაგრამ ქალების თანამგზავმა იუნკერ—აფიცერმა ის ძირს ჩააგდო. მინინმა სადგური მტრადად დასტოვა.

ეკატერინბურგში

ურალი უპუროთ არი. ფქვის უქონლობით სამი წისქვილი შეჩერებულია. ქალაქში პური ილევა. ადგილობრივი ორგანიზაციები მიმართავენ ახალ მთავრობას თხოვნით მცხოვრებთა გაჭირვებიდან გამოსაყვანათ.

შიმშილი

რუსის გალიციაში და ბუკოვინაში ხალხი პირდაპირი შიმშილით იხოცება. მოსალოდნელია მშიერთა ბუნტები.

ქალი უბნის უფროსი

ვანქის ოლქში დანიშნეს მე 3 უბნის უფროსად ქალი სტრიგალიევა. გაზეთ „Возрожденіе“-ის კორესპოლენტი ამის შესახებ სწერს. „როგორ შეუძლია თავის მოვალეობა შეასრულოს ქ—მა სტრიგალევამ, უსათუოთ საჭიროა მესამე თანაშემწეს დანიშვნა„ო. ეს ვაჟბატონი ასეთს გაკვირვებას იმ დროს აცხადებს, როცა ქალები დღეს საომრად ირაზმებიან და ფრონტზე მიემგზავრებიან.

პეტროგრადი

ლენინი მთავრობას დანებდა, ტროცკიმ თვითვე მოითხოვა დაპატიმრება.

თავადი ლვოვი

თავადი ლვოვი სამინისტროდან გამოვიდა. მის ადგილზე კერენსკის ასახელებენ.

ი. გ. წერეთელი

ი. გ. წერეთელს შინაგან საქმეთა მინისტრად ნიშნავენ.

მტრის შეტევა

გერმანელებმა გენ. კორნილოვის ფრონტი გაარღვიეს.

დეპ. აკაკი ჩხენკელი.

კოჯრიდან თბილისში მიმავალს ა. ჩხერკელს ბოროტმოქმედნი თავს დაესხენ. წაართვეს ფული და ძვირფასი ნივთები.

ნაფიც ვექილთა სასამართლო.

ამიერ კავკასიის საგანგებო კომიტეტთან დაიწყო სხდომები კავკასიაში ნაფიც ვექილთა სასამართლოს შემოღებისათვის.

სავალდებულო დადგენილება.

თბილისის აღმასრულებელ კომიტეტის დადგენილებით აკრძალულია 1) კლუბი, რესტორანები, სასადილოები „ფინჯანი ჩაი“ ყავახანების და სხვა ღამის პირველ საათზე უგვიანეს გაღებული იყოს. 2) აკრძალულაა კლუბებში, ბანქოსა და ლოტოს თამაში, ასეთივე თამაშობანი აკრძალულია რესტორანებში სასტუმროებში, და კერძო ბინებზე ასეთი დადგენილობის დამრღვევნი პასუხის გებაში იქნებიან მიცემულნი.

სალდათთა დეპუტატების წევრი ჯალათია

ვლადიკავკაზში შეიპყრეს სალდათთა დეპუტატების წევრი ხორუევი, ყოფილი ჯალათი, რომელიც ღებულობდა თითეულ ჩამოხრჩობაზე ასს მანეთს.

პერმი

„სიკვდილის ბატალიონში“ სამი დღის განმავლობაში ჩაეწერა 2000 სული მათ შორის 100 ქალი.

რეიხსტაგში

ჰააზე ხალხის თვითგამორკვევის ნიადაგზე დამყარებულს ზავს და სოციალისტურ რესპუბლიკას მოითხოვს.

ახალი ამბავი.

არჩევნები ქუთაისის საგუბერნიო ალმ. კომიტეტში.

—საგუბერნიო ალმას კომიტეტის თავმჯდომარეთ არჩეულ იქმნა გრ. ურატაძე. მის ამხანაგათ ი. თევზაძე. გუბერნიის კომისარად გრ. გიორგაძე.

მღვდლის დაჭერა

✦ 10 ივლისს ყვირილიდან ს. საქარაში მიმავალი მღვდელი კირილე კავილაძე შეიპყრეს.

საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტი

✦ საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტი აცხადებს, რომ სურსათის სარეკვიზიციო. საწყობები 12 ივლისიდან გადაეცემა ქალაქის სასურსათო კომიტეტს და დღეიდან ყოველგვარი დაჭერილი სანოვაგე გადაეცემა ქალაქის სასურსათო კომიტეტს და არა საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტს.

სწავლის ფულის მომატება.

✦ სარწმუნო წყაროებიდან ირწმუნებიან რომ ქუთაისის გიმნაზიაში სწავლის ფული 120 მანეთამდე აიწევს ეროვნული სკოლის დემოკრატიზაციაც აგრე უნდა!

შემოწირულება.

✦ ჩვენი გაზეთის ფონდის გასაძლიერებლათ დავით მელქაძემ შემოსწირა 4 მ. 50 კ.

მაჰმადიანთა პროტესტი.

✦ თფილისელი მაჰმადიანები მხედართა ყრილობის აკრძალვისათვის მინისტრს კერენსკის, პროტესტს უცხადებენ.

ს. მონასტერი (გორის მაზრა).

✦ 29 ივნის სოფელ მონასტერში 5 შეიარაღებული კაცი მისჭრია გელაშვილის ქვრივს, მოუტაცნიათ მისი ქალიშვილი. აღმასრულებელ კომიტეტის განკარგულებით ქალი მესამე დღეს ყურმაშვილის ოჯახში აღმოუჩენიათ.

✦ **სურამი.** სურამის სამხედრო ლაზარეთში მრავალი უწესოება აღმოაჩინეს. ამასთან ერთად მექრთამეობაც.

✦ **სამტრედია.** დაიჭირეს გამომძიებელი კანდელაკი, პორუჩიკი გიორგაძე და ყოფილი ბოქაული ნესტორ გაბუნია. მათ სიმთვრალის დროს რევოლვერების სროლა დაუწყიათ გამომძიებლის ბინიდან. სამთავენი შეიპყრეს მათ კონტრ-რევოლიუციონრობას სწამობენ. ადგილობრივმა საბჭომ ისინი მეტეხის ციხეში გაგზავნა. გამოძიება სწარმოებს.

✦ **ერევანი.** დაშნაკელებთა და ს. დ.-ტებთა შუა განწყობილება თანდათანობით მწვავდება.

დამაკვირდი.

საზოგადო აზრი მხოლოდ იქით მისტრაფვის, რომ წარმოგვიდგინოს დედაკაცის სისუსტე ნორმალურ მდგომარეობათ, და მით განამტკიცოს ჩაგვრა რომ კიდევ უფრო შეავიწროოს ისედაც შევიწროებული პიროვნება.

პისარევი

პრინციპი გამეფებული სოციალურ მოძრაობაში ორ სქესთა შუა—ლეგალური მორჩილობა ერთი სქესისა მეორე სქესთან—წარმოადგენს უმთავრეს წინააღმდეგობას კაცობრიობის ზნეობრივ და გონებრივი გაუმჯობესობისათვის. ეს პრინციპი უნდა შეიცვალოს სრულს თანასწორობაზე, რომელიც არ უნდა უშვებდეს მცირე უპირატესობას რომელიმე მხრით.

ს. დ. მილი.

წერილები რედაქციის მიმართ.

ამხანაგო რედაქტორო!

11 ივნის კვირიკე ზემოხეთის ქალთა კავშირის გამგეობამ გამართა ნინოშვილის საღამო, ადგილობრივ და საჭიმიას-ხერის ინტელიგენციის დახმარებით. გამგეობამ—ქონდა მხედველობაში, რომ ნაწილი შემოსავლისა გამოეგზავნათ თქვენი გაზეთის ფონდის გასაძლიერებლათ და გიგზავნით 40 მან გაზეთ „ხმა ქართველი ქალის“ ფონდის სასარგებლოთ.

ამასთან ნება მიბოძეთ თქვენი გაზეთის საშვალებით უღრმესი მადლობა გამოუცხადო იმ პირთ, რომელთაც დახმარება აღმოუჩინეს კვირიკეზემოხეთის უფასო სამკითხველოს. ფეფო საბაევისას რომელმაც შემოსწირა ათი მანეთი. მარია კაკაბაძისამ ხუთი მანეთი. მინადორა ბახტაძემ, თამარა ჯანელიძისამ ლიდა შათირიშვილისამ სამ-სამი მანეთი. ატატო კაკაბაძისამ, ეკატერინე კალანდაძემ ორ-ორი მანეთი.

ჩვენი უღრმესი მადლობა იმ პირთ, რომლებმა კეთილ ინებეს და ხელი შეგვიწყვეს ნინოშვილის საღამოს გამართვაში რომლიდან ნაწილი უნდა გაგვეგზავნა ნინოშვილის ძეგლისთვის და ნაწილი გაზეთ „ხმა ქართველი ქალისა„ სასარგებლოთ ჩვენი გულითადი მადლობა. თეკლე ნიკოლაიშვილისას, ტასო თევზაძისას, დესპინე ნიკოლეიშვილისას, შაშიკო თევზაძისას, ვერა გოგოლაშვილისა ბერსენაძის ასულსა, მარგალიტა მარშანიასას, ბაბილინა იობიძისას, ანეტა ჰიქაბუას ანეტა თევზაძისას, კატო თევზაძისა ცკიტინიძის ასულს, თეკლე თევზაძისას რამიშვილის ასულს, თეოლინე თევზაძისას, მარო თევზაძისას, ატატო ნიკოლეშვილისას, მარო და ოლღა ნიკოლეშვილებს, დესპინე ნიკოლაიშვილისას, მინადორა ნიკოლეშვილს, თეკლე ნიკოლეშვილისას, ევგეტო ნიკოლეშვილისას, ირინე თავაძისას, მარინე თავაძისას, ვასასი თავაძეს, ირინე მარშანიას, გვალია კოტრიკაძისას, ეკატერინე კოტრიკაძისას, ბარბალე კოტრიკაძისას, შუშანა მარშანიას, ედუკი კოტრიკაძისას, ნატა მჟავიასას, ელენე გოგოლაშვილისას, მაკრინე ჰიქაბუასას, ანასტასი გურგენიძისას, ოლა მჟავიას, ატატო მჟავიას,

კვირიკე ზემოხეთის ქალთა კავშირის თავმჯდომარე **ლადიკო გოგოლაშვილისა.**

ყურადღება.

მაქვს პატივი ვაუწყო პატივცემულ მკითხველთ, რომ დიდი ხნის დაკვირვებით და გამოცდილების მიხედვით ვაქიმობ-ჰაკებ ბის, ღვიძლის, ბავშვების საყმაწვილო სნეულებებს – და აგრეთვე ნერვიულათ — დაავათმყოფებული როგორც მოზარდ – თაობას, —ისე მცირე წლოვან და უსუსურებსაც..

მსურველ საჭიროების და მიხედვით შეუძლიათ მოგვმართონ – შემდეგი ადრესით: ,,ქუთაისი ძველი თფილისის ქუჩა. აპელის სახლები.—გულნარა ქაიხოსროს ასული კანდელაკისა.

მიღება—შეიძლება—დილის – საათიდან საღამოს—6—საათამდე